

**Raport z badania młodzieży w wieku 13-19 lat, mieszkającej na terenie
Gminy Lubliniec, w zakresie ich potrzeb kulturalno-społecznych i stylów życia.
Badanie zostało zrealizowane w ramach projektu
„Lubliniec. Kreatywna strona miasta”.**

Ministerstwo
Kultury
Dziedzictwa
Narodowego
i **Sportu.**

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu w ramach programu Narodowe Centrum Kultury „Dom Kultury+ Inicjatywy lokalne 2021”

Spis treści

1. <u>Metodologia badania</u>	3
2. <u>Czas wolny i zainteresowania młodzieży</u>	5
2.1. <u>Przynależność do grup formalnych/niefORMALNYCH</u>	7
2.2. <u>Kiedy młodzież ma czas na dodatkowe aktywności?</u>	9
3. <u>Przestrzeń miasta pod kątem potrzeb młodzieży</u>	11
3.1. <u>Przestrzeń publiczna</u>	11
3.2. <u>Gastronomia</u>	13
3.3. <u>Miejsca i wydarzenia, których brakuje młodzieży w Lublińcu</u>	14
3.4. <u>Wydarzenia kulturalne, w których młodzież bierze udział w innych miastach</u>	15
3.5. <u>Grupy/osoby realizujące ciekawe aktywności na terenie Lublińca</u>	16
4. <u>Co w działalności instytucji kultury jest ważne dla młodzieży?</u>	17
5. <u>Promocja działań kulturalnych wśród młodzieży</u>	20
6. <u>Pomysły na działania kulturalne wypracowane wspólnie z młodzieżą</u>	21
7. <u>Główne wnioski z badań</u>	24

Ministerstwo
Kultury
Dziedzictwa
Narodowego
i Sportu.

NARODOWE
CENTRUM
KULTURY

DOM
KULTURY+

1. Metodologia badania

Badanie zostało przeprowadzone w dniach 19-21 maja 2021 roku na zlecenie Miejskiego Domu Kultury w Lublińcu, w ramach programu Dom Kultury+ Inicjatywy Lokalne, finansowanego przez Narodowe Centrum Kultury. Badanie miało odbyć się wcześniej (22-24 kwietnia), jednak byliśmy zmuszeni je przesunąć ze względu na utrzymujące się obostrzenia związane z epidemią COVID-19. Za realizację byli odpowiedzialni Adam Kadenaci i Joanna Burzydło. Pracowniczki Miejskiego Domu Kultury wspierały nas na każdym etapie realizacji projektu - od formułowania celów badania, przez rekrutację uczestników/czek, po wsparcie w przeprowadzeniu elementów badania. To dzięki ich zaangażowaniu udało się włączyć w badanie dużą grupę młodzieży i pogłębić wiedzę o ich potrzebach/stylu życia.

Podczas wstępnych spotkań z pracowniczkami Miejskiego Domu Kultury i Polą Rożek (animatorką Narodowego Centrum Kultury) wyznaczyliśmy sobie kluczowe pytania, na które szukaliśmy odpowiedź podczas badania. Pod ich kątem zaplanowaliśmy przebieg całego procesu. Poniżej prezentujemy listę kluczowych pytań:

- Co robisz w czasie wolnym? Czym się interesujesz? Co robisz poza szkołą?
- Które z tych aktywności wykonujesz sama/sam, a które wspólnie ze znajomymi?
- Czy angażujesz się w wolontariat/działania społeczne? Czy jesteś członkiem/członkinią jakiejś grupy nieformalnej?
- Kiedy, w ciągu dnia, masz czas dla siebie, który możesz zagospodarować jak chcesz?
- Gdzie spędzacie czas ze swoimi znajomymi?
- Jakie miejsca w Lublińcu Wy i Wasi znajomi lubicie odwiedzać? Dlaczego?
- Czego brakuje Wam w Lublińcu? Jakie miejsca powinny się pojawić?
- Z oferty jakich instytucji korzystacie?
- Czy korzystacie z wydarzeń kulturalnych w innych miastach? Dlaczego? Gdzie i w jakim celu jeździcie?
- Jakie są mocne strony domu kultury impresaryjnego, edukacyjnego i wspólnotowego?
- Jakie są słabe strony domu kultury impresaryjnego, edukacyjnego i wspólnotowego?
- Który z tych modeli działalności jest Wam najbliższy? W którym z nich spędzilibyście najwięcej czasu? Dlaczego?
- W jaki sposób idealny dom kultury powinien przekazywać Wam informacje o tym,

Ministerstwo
Kultury
Dziedzictwa
Narodowego
i Sportu.

NARODOWE
CENTRUM
KULTURY

DOM
KULTURY+

co się w nim dzieje? Jakie są najskuteczniejsze kanały promocji?

- W jaki sposób Wy chcielibyście zgłaszać swoje potrzeby do instytucji kultury? Jaki kanał komunikacji jest Wam najbliższy?
- Jakie działania chcielibyście zrealizować wspólnie z MDK w ramach konkursu na inicjatywy oddolne?

W ramach badania odbyły się 4 warsztaty wydobywcze (każdy po 3 godziny). Warsztat składał się z 4 części. Pierwszy etap obejmował rozmowę o zainteresowaniach młodych osób i sposobach spędzania czasu wolnego. Chcieliśmy dowiedzieć się jak najczęściej o uczestni(cz)kach warsztatów, jak i ich rówieśnikach. Następnie, korzystając z mapy miasta, osoby przedstawiały przestrzeń Lublińca pod kątem swoich potrzeb i miejsc, gdzie spędzają czas wolny. Na mapach szukaliśmy też inspirujących osób działających w Lublińcu i ciekawych grup formalnych/niefORMALNYCH, do których młodzież należy lub których działalność jest dla nich ważna. W trzeciej części warsztatu zaprezentowaliśmy młodzieży 3 różne modele funkcjonowania instytucji kultury:

- impresaryjny dom kultury - instytucja, która stawia na organizowanie wydarzeń, w których mieszkańcy mogą uczestniczyć jako odbiorcy
- edukacyjny dom kultury - instytucja, która stawia na organizowanie sekcji artystycznych i warsztatów, podczas których mieszkańcy mogą zdobywać nowe umiejętności
- wspólnotowy dom kultury - instytucja, która stawia na integrowanie mieszkańców i wspieranie ich oddolnych pomysłów kulturalno-społecznych

Modele były pewnym typem idealnym, który prezentował jedną z 3 ścieżek, które zazwyczaj są realizowane przez domy kultury. Na potrzeby warsztatu przygotowaliśmy case study, które opisywały młodzieży instytucje działające w tych nurtach. Chcieliśmy sprawdzić, który z tych sposobów działalności jest najbliższy uczestni(cz)kom i poznać przyczyny tych wskazań. Na podstawie tej wiedzy możemy zbudować obraz idealnego domu kultury dla tej grupy wiekowej. Ostatnia część warsztatu była poświęcona wymyślaniu pomysłów, które młodzież może zgłosić do konkursu na oddolne inicjatywy - drugiej części projektu Domy Kultury+ Inicjatywy Lokalne. Wiedza zebrana na poprzednich etapach warsztatu wspierała uczestników/czki w generowaniu pomysłów. Pracowniczki Miejskiego Domu Kultury opowiadały też uczestni(cz)kom warsztatów o głównych założeniach konkursu, terminach

Ministerstwo
Kultury
Dziedzictwa
Narodowego
i Sportu.

i sposobach zgłaszania swoich pomysłów.

Uczestnicy/czki warsztatów zostali zrekrutowani przez pracowniczki Miejskiego Domu Kultury. W 4 spotkaniach wzięło w sumie udział 33 osoby w wieku 13-19 lat. Byli to przedstawiciele następujących grupy:

- członkowie/inie Młodzieżowej Rady Miasta,
- uczniowie/uczennice Zespołu Szkół Ogólnokształcąco-Technicznych w Lublińcu,
- uczniowie/uczennice Zespołu Szkół nr 1 im. Adama Mickiewicza w Lublińcu,
- przedstawicielki lokalnych struktur Związku Harcerstwa Polskiego, członkowie/inie Miejskiej Orkiestry Dętej w Lublińcu oraz osoby, które same zgłosiły się do udziału w warsztacie.

Drugim elementem badania była plenerowa akcja badawcza w przestrzeni miasta, podczas której odwiedziliśmy najpopularniejsze wśród młodzieży miejsca – Orlik (przez młodzież zwany Cebulakiem), bulwary, Rynek i skatepark. Podczas wyjścia w teren zbieraliśmy od napotkanych osób pomysły na działania kulturalne i zachęcaliśmy ich, żeby zgłosili je do konkursu na inicjatywy młodzieżowe. Naszym narzędziem badawczym była duża, tekturowa tablica, na której widniał napis “Masz 5 000 zł na kulturę. Co zorganizujesz?”. Odpowiedzi młodzieży zapisywaliśmy na tej tablicy. Zdecydowaliśmy się na zastosowanie takiej metody, ponieważ chcieliśmy dotrzeć z badaniem do młodzieży, która raczej nie będzie chętna, żeby zgłosić się na warsztaty. Tym wyjściem chcieliśmy im też pokazać, że Miejski Dom Kultury o nich myśli i jest gotowy wspierać ich pomysły na działania kulturalne. W plenerowej akcji badawczej wzięły udział 52 osoby w wieku 13-19 lat.

Raport, który oddajemy w Państwa ręce, jest podsumowaniem informacji, które zebraliśmy podczas badania.

2. Czas wolny i zainteresowania młodzieży

Poniżej prezentujemy wszystkie odpowiedzi na pytania “Co lubisz robić w wolnym czasie?” “Czym się interesujesz?”, które zadaliśmy w pierwszej części spotkania. Na potrzeby dalszej analizy pogrupowaliśmy je w następujące obszary tematyczne.

Ministerstwo
Kultury
Dziedzictwa
Narodowego
i Sportu.

NARODOWE
CENTRUM
KULTURY

DOM
KULTURY+

- **Uczestnictwo w kulturze:** oglądanie seriali/filmów, musicale, udział w koncertach, słuchanie muzyki (np. rosyjski post punk), czytanie, granie na komputerze, teatr nowoczesny, zainteresowanie lingwistyką.
- **Aktywne tworzenie kultury:** tworzenie muzyki, nagranie piosenki w profesjonalnym studio, śpiewanie, granie na instrumentach (gitara, flet, pianino, perkusja, ukulele), gra na instrumentach dętych (w orkiestrze), robienie zdjęć (z drona), montaż filmów, pisanie piosenek, pisanie opowiadań, pisanie wierszy, granie w teatrze, malowanie, tworzenie recenzji gier komputerowych, grafika komputerowa, projektowanie ubrań, majsterkowanie, rękodzieło, tworzenie murali i graffiti.
- **Sport:** jazda na rowerze i kolarstwo, piłka nożna, jazda konna, sztuki walki, jazda na gokartach, pływanie, siatkówka, poker, jazda na rolkach, jazda na hulajnodze, jazda na deskorolce (skateboarding), bieganie, taniec, piłka ręczna, joga, strzelectwo, jazda na łyżwach, kajakarstwo.
- **Zainteresowania związane z przyszłością zawodową/nauką:** historia, biologia (doświadczenia), medycyna, praca z dziećmi, języki obce, psychologia, lingwistyka, mechanika samochodowa i praca przy samochodach, grafika komputerowa, muzea interaktywne, polityka, historia, sztuka - rzeźba, rękodzieło.
- **Natura/zwierzęta:** koty, wędkarstwo, spacer z psem, wystawy psów rasowych.
- **Dbanie o siebie:** spanie, medytacja, spacerowanie, dbanie o swoją strefę duchową
- **Testowanie granic:** wchodzenie na dachy instytucji kultury, "hardkorowe" wyzwania, jazda na motorze.
- **Inne:** gotowanie/pieczenie, cukiernictwo, podróże, planszówki, przynależność do wspólnoty Niniwa, obsesja na punkcie butów, astrologia, harcerstwo, militaria, paintball, projektowanie gier, gry planszowe i RPG, gra w ASG (Air Soft Guns), puzzle.

Ministerstwo
Kultury
Dziedzictwa
Narodowego
i Sportu.

NARODOWE
CENTRUM
KULTURY

DOM
KULTURY+

- **Zaangażowanie w działania społeczne/wolontariat. Przynależność do grup formalnych/niefORMALNYCH:** ZHP, Młodzieżowa Rada Miasta, Miejska Orkiestra Dęta, wspólnota Niniwa, osoby uprawiające Park (forma jazdy na BMX polegająca na pokonywaniu przeszkód w skateparku).

Młodzież z Lublińca ma bardzo szerokie zainteresowania. Najbardziej rozległą kategorią jest kultura i aktywności z nią związane. Osoby w wieku 13-19 lat nie są jednak tylko biernymi odbiorcami kultury (czytanie książek, oglądanie filmów, udział w koncertach). W Lublińcu jest spora grupa młodzieży, która aktywnie tworzy kulturę. Grają na instrumentach, śpiewają, nagrywają filmy z dronów, piszą wiersze, malują. W młodzieży tkwi ogromny potencjał. Posiadają kompetencje, dzięki którym mogą (i chcą) organizować działania/wydarzenia kulturalne przy wsparciu Miejskiego Domu Kultury. Są gotowi też, żeby wspierać instytucję organizacyjnie (np. poprzez zapowiedzi koncertów) czy promocyjnie (robienie zdjęć, prowadzenie profili MDK w mediach społecznościowych). Młodzież ma w sobie dużą potrzebę rozwijania swoich umiejętności. Współpraca z MDK pozwoliłaby im wejść na wyższy poziom.

Aspekt towarzyski i spędzanie czasu ze znajomymi jest czymś bardzo ważnym dla młodzieży. Potrzeba przebywania wśród grupy, ze znajomymi czy rówieśnikami pojawiała się wielokrotnie podczas warsztatów. Część aktywności daje im możliwość realizacji tej potrzeby np. granie na instrumentach, śpiewanie, granie w teatrze, jazda na rowerze. Szansą do bycia ze sobą są też różne grupy niefORMALNE jak np. osoby spotykające się w skateparku czy formalne jak harcerstwo czy Młodzieżowa Rada Miasta.

Ważnym obszarem zainteresowań młodzieży jest rozwój i przyszłość edukacyjna czy zawodowa. Osoby przeznaczają czas wolny na zajęcia związane z przyszłymi kierunkami studiów, takimi jak doświadczenia laboratoryjne, medycyna, historia, sztuka czy ścieżkami zawodowymi, które być może wybiorą np. mechanika samochodowa, grafika komputerowa.

2.1. Przynależność do grup formalnych/niefORMALNYCH

Grupą o największym potencjale, która angażuje się w działania społeczne jest Młodzieżowa

Ministerstwo
Kultury
Dziedzictwa
Narodowego
i Sportu.

NARODOWE
CENTRUM
KULTURY

DOM
KULTURY+

Rada Miasta. Działa od niedawna, ale zasiadają w niej wartościowe osoby, które chcą zmieniać swoje najbliższe otoczenie i polepszać jakość życia młodzieży w Lublińcu. Jej członkowie i członkinie to osoby nastawione na efektywne działanie, osoby które chcą poczuć sprawczość i realny wpływ na ich miasto. Zależy im na tym, żeby pod koniec swojej kadencji mogli i mogły wskazać konkretne efekty swoich działań. Cechują się nadzwyczajną dojrzałością. Jeden z członków Młodzieżowej Rady Miasta, który jest jeszcze uczniem szkoły podstawowej, znalazł i skontaktował się z dwiema prywatnymi firmami, żeby skonsultować koszty projektu, który Młodzieżowa Rada Miasta chciała zgłosić do Budżetu Obywatelskiego. Ich pierwsza kadencja przypadła na czas pandemii, co znacznie utrudniło im realizowanie swoich pomysłów. Mają też poczucie, że otrzymują zbyt małe wsparcie ze strony samorządu. Warto dowartościować Młodzieżową Radę Miasta i w większym stopniu wesprzeć ich działania. Dzięki temu w Lublińcu może pojawić się więcej inicjatyw, które będą zmieniać życie młodzieży na lepsze.

Powołanie Młodzieżowej Rady Miasta było świetnym ruchem samorządu. Młodzież jest najlepszym ekspertem w dziedzinie potrzeb swoich rówieśników. Wiedza osób dorosłych często jest "przestarzała" - wydaje im się, że coś jest ważne dla młodzieży, ale niestety mijają się z prawdą. Warto w jak największym stopniu włączać młodzież w procesy decyzyjne i dawać im realną możliwość zmiany rzeczywistości. Warto tutaj przytoczyć anegdotę o "koncercie-legendzie", która pojawiła się podczas jednego z warsztatów. Jedna z uczennic wygrała konkurs, dzięki któremu mogła wskazać miejsce, w którym zagra popularny wśród młodzieży zespół. Miejski Dom Kultury zgodził się być gospodarzem tego wydarzenia. Koncert okazał się prawdziwym hitem wśród młodzieży. W porównaniu do innych wydarzeń, frekwencja tej grupy wiekowej była ogromna. Do tej pory wspomniany jest przez pracowników MDK jako "koncert-legenda". Konsultowanie z młodzieżą pomysłów na działania skierowanych do nich jest najprostszym sposobem na dotarcie do młodzieży z odpowiednim programem. Jeśli to młodzież będzie miała decydujący głos, co do kierunku działań, które mają polepszyć ich życie, to znacznie zwiększamy swoje szanse na osiągnięcie sukcesu.

Nie tylko aktywna młodzież (działająca w szkolnych samorządach, Młodzieżowej Radzie Miasta czy lokalnych organizacjach) jest chętna do współpracy. Warto szukać też przestrzeni do wspólnej aktywności z nieformalnymi grupami spotykającymi się w przestrzeni Lublińca.

Ministerstwo
Kultury
Dziedzictwa
Narodowego
i Sportu.

NARODOWE
CENTRUM
KULTURY

DOM
KULTURY+

Dobrym przykładem jest społeczność skupiona wokół skateparku. Podczas plenerowej akcji badawczej zgłosili świetny pomysł na działanie – zawody połączone z jammem graffitiarskim i warsztatami street artowymi. Każda z tych nieformalnych grup ma swojego lidera, który jest chętny do współpracy i może pociągnąć za sobą innych członków społeczności. Jednak wydarzenia organizowane „na młodzieżowym terenie” muszą być współorganizowane przez osoby związane z tym miejscem. To oni muszą decydować co i kiedy się wydarzy. Jeśli instytucje zaczną organizować w takich miejscach - jak skatepark - własne wydarzenia lub próbować narzucić młodym osobom własny program (bez konsultacji i współpracy) to istnieje ryzyko, że młodzież przeniesie się gdzieś indziej.

Część młodzieży uczestniczącej w warsztatach należy do wspólnoty Niniwa. W ramach jej działalności spędzają ze sobą czas i rozwijają swoje umiejętności. Przy wspólnocie funkcjonuje zespół muzyczny. Młodzież należy też do lokalnych struktur Związku Harcerstwa Polskiego. Ponadto są wśród młodzieży osoby, które angażują się w wolontariat np. w ramach wolontariatu szkolnego.

2.2. Kiedy młodzież ma czas na dodatkowe aktywności?

Trudno jest wskazać jeden termin, w którym młodzież ma czas, żeby brać udział w wydarzeniach/działaniach kulturalnych. W ciągu tygodnia bardzo dużo zależy od planu dodatkowych aktywności danej osoby, np. ktoś ma trening piłki nożnej we wtorek, a ktoś spotkanie orkiestry w czwartek. Jeśli coś ma się odbywać w tygodniu, to najlepiej, żeby działo się to po godzinie 17:00. Wtedy największa liczba osób będzie mogła wziąć udział w działaniu. Niedziela jest dniem, który w większym stopniu poświęcają rodzinie. Dodatkowo, w niedzielę młodzież myśli już o kolejnym tygodniu i przygotowuje się do wyzwań z nim związanych. Najbardziej dogodnym terminem wydaje się być sobota po południu. Niewiele osób ma wtedy zaplanowane stałe, regularne zajęcia.

Dużym problemem, który utrudnia młodzieży korzystanie z oferty kulturalnej Lublińca, jest wykluczenie transportowe. Dotyka to głównie osoby, które mieszkają poza miastem. Słabo rozwinięta komunikacja publiczna i brak alternatywy (np. w postaci systemu rowerów aglomeracyjnych/miejskich) sprawia, że w tygodniu młodzież jest zmuszona dosyć szybko opuścić Lubliniec - autobusem lub z rodzicami/opiekunami, którzy wracają z pracy. Jeśli

Ministerstwo
Kultury
Dziedzictwa
Narodowego
i Sportu.

NARODOWE
CENTRUM
KULTURY

DOM
KULTURY+

mieliby zostać na przykład na koncercie, który odbywa się w czwartek o godzinie 19:00, to mogliby mieć spory problem z powrotem do domu. Przyjazd do Lublińca na weekendowe wydarzenie też może być dla nich problemem, jeśli termin tego wydarzenia nie będzie dostosowany do rozkładu jazdy autobusów. Młodzież jest zmuszona, żeby jak najszybciej robić prawo jazdy. Dzięki temu są w stanie przezwyciężyć wykluczenie transportowe.

Do wykonywania części aktywności nie potrzeba specjalnie wydzielonego wolnego czasu. Umiejętność śpiewu można doskonalić przy okazji wykonywania różnych czynności domowych. Ale są takie aktywności, które wymagają specjalnego czasu, podczas którego skupiasz się tylko na wykonywaniu tej czynności. Czas pandemii, paradoksalnie, ułatwił młodzieży rozwijanie części swoich zainteresowań. Nauka zdalna dawała większą możliwość do zajmowania się tym, co młodzież lubi robić. Nauki było mniej, można było też część działań wykonywać równoległe ze zdalnymi lekcjami. Jest jednak też druga strona pandemii, ta negatywna. Osoby, które regularnie chodziły na zajęcia (np. sekcje w Miejskim Domu Kultury), nagle nie mogły dalej rozwijać swoich pasji. Na niemal 1,5 roku zostały odcięte od tych aktywności, co powodowało u nich stres. Część działań było przenoszonych do Internetu, część treningów osoby wykonywały samodzielnie w domu. Ale to nie było to samo, co wspólne działania w grupie przed pandemią.

3. Przestrzeń miasta pod kątem potrzeb młodzieży

Poniżej prezentujemy miejsca, w których młodzież z Lublińca lubi się spotykać i spędzać swój wolny czas.

Plenerowe miejsca spotkań: skatepark, Bulwar Europejski (Pato Park), Bulwar Grotowskiego, Orlik przy ul. Wyszyńskiego (Cebulak), Orlik przy ul. Kochcickiej, Rynek, okolice stadionu Unii, Sparta - okolice Stadionu Miejskiego, Park Leśny i Estrada, Górka Lubecka (lub Krzyż Milenijny), "Grzybek" (estrada koło Stadionu Miejskiego), las graniczący z Lublińcem, teren koło Lubiteki, teren w okolicy Dworca Kolejowego (w tym parking P+R), Krzywa Scena na Rynku, teren ZSOT, park trampolin, miejsca na terenie lub w okolicy Szkół Podstawowych (jedyńka, dwójka - dawne Gimnazjum Nr 2 nazywane G2, trójka i czwórka)

Alternatywne, plenerowe miejsca spotkań: cegielnia, betonowe płyty przy wiadukcie trasy 11, Żwirownia (poza Lublińcem), "Za torami" (nad stawem Fabrycznym), "Jabolka" (miejscówka w bliskiej okolicy Rynku)

Gastronomia:

McDonald, Cafe Brejk

Inne miejsca spędzania wolnego czasu "pod dachem": Miejski Dom Kultury, kręgielnia (w okolicy Ronda Władysława Opolczyka), siedziba Komendy Hufca ZHP, Ośrodek Harcerski Kokotek

3.1. Przestrzeń publiczna

Młodzież, wybierając miejsca w Lublińcu, w których spędza czas, bierze pod uwagę dwa czynniki. Pierwszym w nich jest estetyka i funkcjonalność przestrzeni. Lubią przebywać w miejscach, które są nowe, ładne i dobrze zaprojektowane. Cieszą ich różnorodne miejsca do siedzenia np. hamaki, leżaki. Drugim czynnikiem, który młodzież bierze pod uwagę, jest użytkowanie przestrzeni na wyłączność. Osoby w wieku 13-19 lat lubią spotykać się

Ministerstwo
Kultury
Dziedzictwa
Narodowego
i Sportu.

NARODOWE
CENTRUM
KULTURY

DOM
KULTURY+

w miejscach, gdzie nie ma innych grup wiekowych. Dzięki temu czują się tam swobodnie i dobrze. Tą potrzebę są w stanie realizować tylko w miejscach dedykowanych młodzieży (skateparku) lub w miejscach opuszczonych (nazwalibyśmy je alternatywnymi, plenerowymi miejscami spotkań) np. betonowe płyty przy wiadukcie koło McDonalda, teren dawnej Cegielni. Podczas warsztatów młodzież nie wskazała wszystkich “alternatywnych” miejsc. Jest ich zapewne więcej. Nie istnieje w Lublińcu przestrzeń, która na stałe łączyłaby potrzeby estetyczne/funkcjonalne młodzieży z potrzebą użytkowania przestrzeni “na wyłączność”. W świecie idealnym młodzież chciałaby mieć ładnie zaprojektowany skwer/park, z którego tylko oni mogliby korzystać.

Miejsca znajdujące się w plenerze znacznie przeważają nad miejscami spotkań “pod dachem”. Rodzi to pewne problemy. Młodzież ma utrudnioną możliwość spotykania się ze sobą w okresie jesienno-zimowym. Przy niskich temperaturach nie są w stanie długo siedzieć w przestrzeni publicznej. Problemem mogą być też warunki atmosferyczne w okresie wiosenno-letnim. Kiedy zaczyna padać deszcz młodzież niespecjalnie ma się gdzie schować. Jednym z niewielu takich miejsc są daszki przy supermarketach, ale nie jest to specjalnie dobre miejsce do kontynuowania spotkań towarzyskich. Młodzieżowa Rada Miasta dobrze zna ten problem, więc w tegorocznej edycji Budżetu Obywatelskiego zgłosiła projekt stworzenia plenerowej wiaty, która ułatwi młodzieży spotkania w przestrzeni publicznej i pomoże im się chronić przed niekorzystnymi warunkami pogodowymi. Taką rolę mogłaby też spełniać plenerowa kawiarenka, którą uczestnicy/ki warsztatu zgłosili jako jedno z miejsc, których brakuje w Lublińcu. Tym czego zdecydowanie brakuje w mieście są darmowe miejsca spotkań “pod dachem”. Jedynym takim miejscem otwartym na całą młodzież jest teraz Miejski Dom Kultury, ale nie ma w nim przestrzeni dedykowanej tej grupie wiekowej, w której mogliby się swobodnie spotykać i spędzać czas. Mogą to robić w przestrzeniach wspólnych dostępnych dla wszystkich np. główny hol.

Ważnym miejscem spotkań plenerowych jest skatepark. Jest to jedyna urządzona przestrzeń publiczna (a nie przestrzeń alternatywna), która jest dedykowana młodzieży i w której raczej nie pojawiają się przedstawiciele innych grup wiekowych. Zdaniem uczestników popularność skateparku faluje. Po otwarciu było dużo ludzi, potem coraz mniej osób tam przychodziło, ale teraz - jak zauważyła jedna z uczestniczek warsztatu - “Znowu jest vibe na skatepark”. Skatepark znów staje się popularny wśród młodzieży. Jeśli zostałby jeszcze trochę

Ministerstwo
Kultury
Dziedzictwa
Narodowego
i Sportu.

NARODOWE
CENTRUM
KULTURY

DOM
KULTURY+

podrasowany (ozdobienie go graffiti, zrobienie oświetlenia), to jeszcze więcej osób zacznie tam przychodzić. Dorośli nie powinni jednak ingerować w funkcjonowanie skateparku. Pojawienie się w tym miejscu opiekuna/animatora może sprawić, że większość młodzieży przeniesie się do alternatywnych, plenerowych miejsc spotkań.

3.2. Gastronomia

Młodzież lubi chodzić do McDonald. Cenią sobie jedzenie, które jest tam serwowane i możliwość spotkania się z większą grupą znajomych. Ta restauracja jest ważnym miejscem spotkań mimo tego, że znajduje się daleko od centrum Lublińca. Wyprawa tam jest prawdziwą “pielgrzymką” - jak to określili uczestnicy warsztatów. Brakuje komunikacji publicznej, która ułatwiłaby dostatanie się tam, więc młodzież idzie tam pieszo, co zajmuje

dużo czasu. Inne miejsca spotkań znajdują się okolicach centrum, dzięki czemu większość osób ma do nich blisko. Mimo to odległość McDonald nie zniechęca młodzieży.

W restauracji nie można jednak siedzieć w nieskończoność. Po zjedzeniu posiłków młodzież czuje, że nie może siedzieć przy pustych stolikach zbyt długo. Dlatego w okolicy McDonald są też plenerowe miejsca spotkań, do których można pójść, żeby kontynuować rozmowy i wspólne spędzanie czasu. Są to miejsca "alternatywne", które oficjalnie nie pełnią takiej funkcji. Pierwszym z nich jest staw i teren zielony znajdujący się na terenie Starej Cegielni. Jest to teren prywatny, na który przychodzą wędkarze łowiący ryby. Młodzież jest czasem przeganiana z terenu Starej Cegielni, ale nie zraża jej to i dalej się tam spotykają. Drugim miejscem spotkań, do którego młodzież udaje się po odwiedzinach w McDonald, są płyty betonowe znajdujące się pod wiaduktem drogi krajowej nr 11 (niedaleko restauracji). Młodzież spotyka się w miejscach "alternatywnych", ponieważ w okolicy McDonald nie ma zagospodarowanych plenerowych miejsc spotkań - placu, skweru czy parku. Czasem młodzież udaje się też na Górkę Lubecką, ale to jest kolejna wyprawa, bo dystans między McDonald a tym miejscem jest spory.

Cafe Brejk wybierany jest przez młodzież na miejsce spotkań ze względu na dobre jedzenie i wygląd tej kawiarni. Młodzież lubi przebywać w ładnych przestrzeniach. Dobrze się w nich czuje. Ładne przestrzenie dają też możliwość zrobienia fajnych zdjęć/filmików, które potem można wrzucić do mediów społecznościowych.

Praca na mapie Lublińca była też okazją do tego, żeby zastanowić się czego młodzieży brakuje w przestrzeni miasta. Poniżej prezentujemy główne wnioski z tych rozmów.

3.3. Miejsca i wydarzenia, których brakuje młodzieży w Lublińcu

- Kawiarenka, z dużym, letnim ogródkiem, która byłaby zlokalizowana na Bulwarach
- Klub i/lub kawiarnia z grami planszowymi/RPG
- Klub muzyczny, pub
- Odosobnione, plenerowe miejsce spotkań nad wodą
- Altana miejska, w której można by się spotkać niezależnie od pogody lub chować się

Ministerstwo
Kultury
Dziedzictwa
Narodowego
i Sportu.

NARODOWE
CENTRUM
KULTURY

DOM
KULTURY+

- przed deszczem, jeśli dopadnie ich podczas spotkań plenerowych
- Escape Room
 - Basen/miejsce do pływania na świeżym powietrzu
 - Pumptrack
 - Park trampolin
 - Park linowy
 - Więcej ciekawych/alternatywnych miejsc do siedzenia np. huśtawki plenerowe, hamaki
 - Rowery/hulajnogi miejskie
 - Większej liczby koncertów plenerowych
 - Kino plenerowe, podczas którego byłyby wyświetlane filmy skierowane do młodzieży
 - Turniej albo dni gier komputerowych, planszowych, turniej szachowy
 - Festiwal Kolorów

3.4. Wydarzenia kulturalne, w których młodzież bierze udział w innych miastach

- Kino (w tym kino samochodowe)
- Teatr
- Koncerty
- Festiwale
- Festiwal Kolorów (w Częstochowie)
- Festiwal Życia
- Dyskoteka

Główną motywacją młodzieży do realizowania części swoich potrzeb kulturalnych poza Lublinem jest brak danej oferty na terenie miasta. Młodzież wyszukuje wydarzenia, które są dla nich interesujące (np. stand-upy) i wybiera się wspólnie ze znajomymi do większych miejscowości znajdujących się koło Lublina. Wartością dodaną takich wyjazdów jest możliwość zwiedzenia nowego miejsca, zobaczenia "jak żyją inni" czy odwiedzenia lokalnej galerii handlowej/fajnych lokali gastronomicznych.

Ministerstwo
Kultury
Dziedzictwa
Narodowego
i Sportu.

3.5. Grupy/osoby realizujące ciekawe aktywności na terenie Lublińca

- Jest grupa osób, która spotyka się w okolicznych lasach i gra w ASG (Air Soft Guns)
- Zespół muzyczny Rezerwa
- Grupa osób malujących graffiti
- Nieformalna grupa (deskorolki, rolki, BMX) spotykająca się na skate parku
- Karol Kukowka - inicjator akcji "Twoje TAK ma znaczenie"
- Grupa gospel
- Harcerze i Harcerki
- Osoby z Klubu Sportowego Sparta - np. Henryk Ślęzak nauczyciel wychowania fizycznego
- Osoby z Klubu Morsa
- Grupa trenująca piłkę ręczną - Husaria
- Grupa trenująca karate (klub karate w SP nr 2)
- Anna Trzepizur - organizatorka różnych lokalnych akcji społecznych

Ministerstwo
Kultury
Dziedzictwa
Narodowego
i Sportu.

4. Co w działalności instytucji kultury jest ważne dla młodzieży?

Szkoła daje młodzieży niewielkie możliwości odkrywania swoich dodatkowych zainteresowań. Jest skupiona raczej na przygotowywaniu ich do zdawania egzaminów. Z drugiej strony młodzież lubi zdobywać nowe umiejętności ("może się przydać", "można się pochwalić"). Brak zaspokajania tej potrzeby w szkole może świetnie uzupełniać dom kultury dzięki organizacji regularnych zajęć i sekcji. Instytucja kultury nie powinna jednak na tym poprzestawać. Oferta stałych zajęć jest zawsze ograniczona ilościowo. Dom kultury powinien organizować też jednorazowe warsztaty, podczas których młodzież może poznać jakiś obszar działania np. fotografia, grafika komputerowa czy warsztaty taneczne/śpiewu. Dzięki temu młode osoby z Lublińca będą miały szansę odkryć swoje nowe zainteresowania. Jeśli jakiś

rodzaj jednorazowego warsztatu będzie się cieszył dużym powodzeniem i młodzież będzie chciała kontynuować swoją aktywność w tym obszarze, to dom kultury powinien włączyć go do stałej oferty zajęć. Zdaniem uczestników warsztatów domy kultury powinny też co jakiś czas odświeżać swoją ofertę - rezygnować z zajęć mało popularnych na rzecz nowych aktywności, które mogą się cieszyć większym powodzeniem. Takie jednorazowe warsztaty byłyby też formą badania potrzeb mieszkańców, na podstawie którego można by dokonywać takiego odświeżenia oferty.

Młodzieży zależy też na dostępnym, darmowym miejscu, w którym mogłaby spotykać się, integrować, ale też współdecydować i współtworzyć to miejsce, przestrzeń np. poprzez wpływ na jego wygląd lub program wydarzeń. Ta potrzeba jest blisko wizji wspólnotowego domu kultury, którą zaprezentowaliśmy uczestnikom podczas warsztatu. Osoby chciałyby, żeby był gospodarz lub gospodyni takiego miejsca, czyli zaufana, profesjonalna osoba, która będzie wspólnie z nimi opiekować się tą przestrzenią. Podczas warsztatów pojawił się pomysł wygospodarowania takiego miejsca w Miejskim Domu Kultury. Mogłoby ono powstać w ramach konkursu na oddolne inicjatywy, na okres testowy np. jednego miesiąca. Jeśli pomysł by się sprawdził, wtedy instytucja mogłaby uruchomić to miejsce na stałe.

Młodzież lubi brać udział w dużych, plenerowych wydarzeniach organizowanych na terenie Lublińca. Jest to dla nich pewnego rodzaju święto, które pomaga im oderwać się od szkoły i codziennych obowiązków. Podczas takich wydarzeń mogą doświadczyć czegoś nowego. Mają one też wielką moc integracyjną. Przed albo po takim wydarzeniu młodzież spotyka się i spędza ze sobą dużo czasu. Zapraszają znajomych, z którymi długo się nie widzieli (np. z innych miejscowości). Duże wydarzenie plenerowe daje też możliwość nawiązania nowych relacji lub pogłębienia świeżych znajomości. Młodzieży zależy na tym, żeby takie wydarzenia były organizowane jak najczęściej. Dwa duże wydarzenia plenerowe w roku to dla nich za mało. Warto zadbać też o to, żeby w ramach tych dużych wydarzeń plenerowych było jak najwięcej atrakcji skierowanych do młodzieży. Niestety uczestnicy warsztatów mają wrażenie, że podczas planowania wydarzeń plenerowych w większym stopniu kładzie się nacisk na potrzeby dorosłych i dzieci. Jako przykład działań trafiających w potrzeby młodzieży osoby podały przykład stand-upów i koncertów określonych artystów (Sanah, Sobel).

Podczas warsztatów młodzież zgłaszała też potrzebę, żeby wydarzenia/warsztaty

Ministerstwo
Kultury
Dziedzictwa
Narodowego
i Sportu.

NARODOWE
CENTRUM
KULTURY

DOM
KULTURY+

organizowane z myślą o nich, były kierowane tylko do ich grupy wiekowej. Osoby w tym wieku nie lubią być „wrzucane do jednego worka” z dziećmi. Jeśli jakieś działanie jest skierowane do szerokiej grupy (obejmującej dzieci i młodzież), to młodzież nie będzie chciała wziąć w nim udziału. Oni nie czują się już dziećmi i mają potrzebę oddzielenia się od tej grupy wiekowej. Czują się komfortowo, kiedy spędzają czas w gronie osób w podobnym wieku.

Młodzież oczekuje od instytucji kultury, że będzie z nimi konsultować wstępne pomysły na działania kulturalne skierowane do ich grupy wiekowej. Swoją pomoc w tej kwestii zaproponowała Młodzieżowa Rada Miejska. Jej członkowie/członkinie znają potrzeby/zainteresowania swoich rówieśników i będą w stanie podpowiedzieć, jakie działanie spotka się z ich zainteresowaniem. Młodzież można włączać też we współdecydowanie za pomocą narzędzi internetowych np. krótkich ankiet na Instagramie/Facebooku. Zbieranie pomysłów na działania od młodzieży mogłoby się też odbywać w ramach akcji plenerowej (podobnej akcji, jak była realizowana w ramach naszych badań). Inną propozycją było stworzenie skrzynki na pomysły w przestrzeni Miejskiego Domu Kultury, do której młodzież mogłaby wrzucać swoje pomysły.

Młodzież nie chce być tylko odbiorcami kultury, którzy biorą udział w zajęciach/wydarzeniach. Mają też potrzebę aktywnego współtworzenia tych działań i wspierania instytucji je organizujących. Młodzież może wspierać promocyjnie (np. robienie dokumentacji fotograficznej), organizacyjnie (np. zapowiadania koncertów) czy programowo (np. występy amatorskiego zespołu młodzieżowego). Szerokie zainteresowania i umiejętności młodzieży, które poznaliśmy w ramach tej diagnozy, pokazują, że młodzież posiada kompetencje, żeby być współorganizatorami różnych wydarzeń kulturalnych. Taka sytuacja jest korzystna dla obu stron. Młodzież może zdobyć cenne doświadczenie. Organizator wydarzenia dostaje wsparcie, które ułatwia organizację, bądź poszerza ofertę. Takie angażowanie młodzieży może też pomóc przezwyciężyć negatywne stereotypy na temat młodzieży („nic nie robią”, „tylko hałasują”, „niszczą”). Młodzieży zależy na dobrym wizerunku.

Dom kultury powinien też wyszukiwać ciekawe inicjatywy młodzieżowe, działające na terenie miasta i zapraszać je do współpracy. Przykładami może być tutaj zespół muzyczny działający w ramach Niniwy. Jego członkowie chcieliby też wyjść poza religijny repertuar,

Ministerstwo
Kultury
Dziedzictwa
Narodowego
i Sportu.

NARODOWE
CENTRUM
KULTURY

DOM
KULTURY+

ale samemu trudniej jest wykonać taki krok. Miejski Dom Kultury mógłby im w tym pomóc. Również Miejska Orkiestra Dęta, w skład której wchodzi młode i utalentowane osoby, mogłaby na przykład zagrać koncert przed budynkiem MDK plus zorganizować warsztaty muzyczne. Koncert przyczyniłby się do promowania i rozwoju orkiestry oraz do zachęcenia młodych osób do przyłączenia się do orkiestry.

Młode osoby kilkakrotnie wspominały o rywalizacji turniejowej, na przykład pomiędzy szkołami. Turnieje szachowy, gier planszowych, czy gier komputerowych mogłyby się odbyć w Miejskim Domu Kultury w formie wspólnego weekendowego wydarzenia (Dni Gier). Taka forma aktywności byłaby okazją do zgromadzenia wielu młodych osób w domu kultury. Dla młodzieży to okazja do integrowania się i wymiany doświadczeń, umiejętności, poznawania nowych osób, a także włączania nowych osób i "zarażania" pasją do gry.

5. Promocja działań kulturalnych wśród młodzieży

Plakaty rozwieszane na mieście są mało widoczne, bo giną w zalewie innych reklam. Jeśli Miejski Dom Kultury chciałby promować się w przestrzeni publicznej, to powinien postawić na działania bardziej nietypowe, np. plenerowe akcje promocyjne. Forma takiej akcji może zależeć od tego, co będzie promować. Uczestnicy warsztatu podali przykład grania muzyki w przestrzeni publicznej (promującego wydarzenia/działania muzyczne) czy plenerowej galerii prac (w przypadku zajęć plastycznych). Takie plenerowe akcje promocyjne powinny pojawiać się w nieoczywistych miejscach - tam gdzie mieszkańcy się tego nie spodziewają. Tylko wtedy mają szansę zwrócić uwagę.

Zdaniem młodzieży dobrym pomysłem byłoby stworzenie w szkołach specjalnych tablic, na których pojawiałyby się informacje o działaniach kulturalnych skierowanych do młodzieży. Ciekawym pomysłem jest też stworzenie funkcji "ambasadora Miejskiego Domu Kultury" w każdej szkole. Taką rolę mogłaby pełnić jedna osoba z samorządu szkolnego. Informacje o ciekawych wydarzeniach kulturalnych trafiałyby do ambasadora, a on odwiedzałby wszystkie klasy w szkole i przekazywałby je pozostałym uczniom.

Młodzież w jak największym stopniu, powinna być zaangażowana w promowanie wydarzeń skierowanych do tej grupy wiekowej. To oni wiedzą jaka treść i materiały wizualne (zdjęcia,

Ministerstwo
Kultury
Dziedzictwa
Narodowego
i Sportu.

NARODOWE
CENTRUM
KULTURY

DOM
KULTURY+

filmiki) oraz styl języka najlepiej przemówi do ich rówieśników. Podczas warsztatu powstał pomysł, żeby Miejski Dom Kultury założył młodzieżowego Facebooka i Instagrama. Treści na nowych profilach będą tworzone i zamieszczane przez specjalną grupę promocyjną, która będzie się składać z przedstawicieli sekcji/grup działających przy Miejskim Domu Kultury. Młodzież w większym stopniu korzysta z Instagrama, dlatego specjalna grupa promocyjna w pierwszej kolejności powinna skupić się na wrzucaniu informacji do tego medium.

6. Pomysły na działania kulturalne wypracowane wspólnie z młodzieżą

W ostatniej części warsztatu poprosiliśmy uczestników i uczestniczki o ponowne przyjrzenie się temu co wspólnie wypracowaliśmy. Uwzględniając zainteresowania i sposoby spędzania wolnego czasu, wybierane przez młodzież miejscówki na terenie Lublińca oraz to co oferuje Miejski Dom Kultury, zaprosiliśmy osoby do tworzenia pomysłów na różne działania społeczno-kulturalne, które chciałyby/chcieliby zrealizować w ramach konkurs. Poniżej przedstawiamy pomysły wygenerowane przez młodzież podczas warsztatów oraz pomysły, którymi podzielili się z nami uczestnicy plenerowej akcji badawczej.

- Koncert w plenerze, połączony z imprezą taneczną, który byłby zorganizowany wspólnie przez młodzież i Miejski Dom Kultury;
- Warsztaty fotograficzne i filmowe skierowane do młodzieży. Tematem warsztatów byłoby udokumentowanie wszystkich innych działań, które będą realizowane w ramach projektu „Lubliniec. Kreatywna strona miasta”. Młodzieżowa grupa fotograficzna/filmowa, która powstanie w ramach projektu, chciałyby dalej wspierać Miejski Dom Kultury w dokumentowaniu ich wydarzeń;
- Warsztaty z grania na różnych instrumentach, które zakończyłyby się wspólnym graniem przy ognisku;
- Festiwal Kolorów;
- Kuchnie Świata – wydarzenie kulinarne, podczas którego uczestnicy mogą spróbować potraw z różnych części świata. Na zakończenie wydarzenia odbyłaby się impreza taneczna dla uczestników;
- Kino plenerowe – młodzież wybiera filmy, które będą pokazywane;
- Turniej szkół połączony z wydarzeniami kulturalnymi. To młodzież zdecydowałaby jakie konkurencje będą się odbywać w ramach turnieju np. e-sporty, piłka nożna.

Ministerstwo
Kultury
Dziedzictwa
Narodowego
i Sportu.

NARODOWE
CENTRUM
KULTURY

DOM
KULTURY+

W przerwach pomiędzy konkurencjami odbywałyby się wydarzenia kulturalne np. koncerty, występ orkiestry;

- Cykl jednorazowych warsztatów kulturalnych, podczas których młodzież może spróbować zajęć, których nie ma aktualnie w ofercie instytucji kultury działających na terenie Lublińca np. taniec, fotografia, aktorstwo, animacja czasu wolnego;
- Spotkanie z osobą, która robi coś ciekawego/ważnego w życiu np. pisarz, podróżnik, aktywistka, muzyk, wokalistka. Takie spotkania powinny mieć luźną formułę np. śniadania na trawie, podczas którego odbywa się rozmowa z zaproszonym gościem/nią. Takie spotkania mogłyby się też odbywać z mieszkańcami Lublińca, którzy mają ciekawe zainteresowania np. mają kolegę, który robi zbroje;
- Spotkanie z młodą gwiazdą np. Roksana Węgiel, Julia Wieniawa;
- Muzyka i kuchnie świata - impreza/wydarzenie zorganizowane we współpracy z MDK np. na terenie skweru przed budynkiem Domu Kultury. Połączenie występów Miejskiej Orkiestry Dętej z festiwalem kulinarnym - kuchnie świata. Podczas wydarzenia Orkiestra mogłaby wykonywać utwory pochodzące z różnych krajów w nawiązaniu do potraw i dań sprzedawanych lub serwowanych w ramach festiwalu kulinarnego. Możliwy dochód ze sprzedaży dań można przeznaczyć na cele charytatywne i/lub wsparcie finansowe orkiestry.
- Jam session na Krzywej Scenie - możliwość dołączenia do grających;
- Turniej gier planszowych połączony z wymianą planszówek i/lub sprzedażą. W jednej z sal Miejskiego Domu Kultury można rozstawić stoliki, przy których rozgrywane byłyby partie poszczególnych gier oraz prezentacje czy wymiany planszówek;
- Turniej szachowy - również w większej sali (np. baletowej). W Miejskim Domu Kultury równocześnie rozgrywane są partie szachowe przy kilku stanowiskach;
- Koncert Miejskiej Orkiestry Dętej przed budynkiem MDK plus warsztaty muzyczne - możliwość zapoznania się z danym instrumentem. Koncert przyczyniłby się do promowania i rozwoju orkiestry oraz zachęcenia innych, żeby wstąpić w jej szeregi. Orkiestra chciałaby też przy okazji zmienić stereotyp na swój temat (grają tylko marsze) i zagrać podczas tego wydarzenia też znane utwory muzyki rozrywkowej. Dodatkowo mogłaby się odbyć licytacja na rzecz orkiestry.
- Miejsce spotkań w Miejskim Domu Kultury - wydzielona przestrzeń dla młodzieży, w środku MDK lub przy budynku, ale zadaszona. Miejsce gdzie osoby mogą o dowolnej porze dnia przyjść i usiąść (na wygodnych pufach, kanapach itp.),

Ministerstwo
Kultury
Dziedzictwa
Narodowego
i Sportu.

NARODOWE
CENTRUM
KULTURY

DOM
KULTURY+

odpocząć, pogadać ze sobą lub po prostu “poczilować”. Takie miejsce mogłoby być przetestowane w ramach konkursu np. wydzielenie takiej przestrzeni na 1-2 miesiące.

- Wspólne grillowanie plus różne działania społeczno-kulturalne jako duża impreza integrująca (prezentacje Straży Pożarnej, ZHP i innych);
- warsztaty z kaligrafii;
- warsztaty z szydełkowania;
- wystawa psów + dzień otwarty w schronisku dla zwierząt połączony z wyprowadzaniem psów;
- konwent komiksowy + przebieranie się w różne komiksowe postaci;
- gra miejska;
- festiwal piany + koncerty lokalnych zespołów;
- targi rzeczy różnych.

7. Główne wnioski z badań

- Wśród zainteresowań młodzieży przeważają aktywności związane z kulturą. Osoby w wieku 13-19 lat nie są jednak tylko biernymi odbiorcami kultury (czytanie książek, oglądanie filmów, udział w koncertach). W Lublińcu jest spora grupa młodzieży, która aktywnie tworzy kulturę. Grają na instrumentach, śpiewają, nagrywają filmy z dronów, piszą wiersze, malują. W młodzieży tkwi ogromny potencjał. Posiadają kompetencje, dzięki którym mogą (i chcą) organizować działania/wydarzenia kulturalne przy wsparciu Miejskiego Domu Kultury. Są gotowi też, żeby wspierać instytucję organizacyjnie (np. zapowiadanie koncertów) czy promocyjnie (robienie zdjęć, prowadzenie profili MDK w mediach społecznościowych). Młodzież ma w sobie dużą potrzebę rozwijania swoich umiejętności. Współpraca z MDK pozwoliłaby im wejść na wyższy poziom.
- Nie tylko aktywna młodzież (działająca w szkolnych samorządach, Młodzieżowej Radzie Miasta czy lokalnych organizacjach) jest chętna do współpracy. Warto szukać też przestrzeni do wspólnej aktywności z nieformalnymi grupami spotykającymi się w przestrzeni Lublińca. Dobrym przykładem jest społeczność skupiona wokół skateparku. Podczas plenerowej akcji badawczej zgłosili świetny pomysł na działanie – zawody połączone z jammem graffitiarskim i warsztatami street artowymi. Każda z tych nieformalnych grup ma swojego lidera, który jest chętny do współpracy i może pociągnąć za sobą innych członków społeczności. Jednak wydarzenia organizowane „na młodzieżowym terenie” muszą być współorganizowane przez osoby związane z tym miejscem. To oni muszą decydować co i kiedy się wydarzy. Jeśli instytucje zaczną organizować w takich miejscach - jak skatepark - własne wydarzenia lub próbować narzucić młodym osobom własny program (bez konsultacji i współpracy) to istnieje ryzyko, że młodzież przeniesie się gdzieś indziej.
- Młodzież, wybierając miejsca w Lublińcu, w których spędza czas, bierze pod uwagę dwa czynniki. Pierwszym w nich jest estetyka i funkcjonalność przestrzeni. Lubią przebywać w miejscach, które są nowe, ładne i dobrze zaprojektowane. Cieszą ich różnorodne miejsca do siedzenia np. hamaki, leżaki. Drugim czynnikiem, który młodzież bierze pod uwagę, jest użytkowanie przestrzeni na wyłączność. Osoby w wieku 13-19 lat lubią spotykać się w miejscach, gdzie nie ma innych grup wiekowych. Dzięki temu czują się tam swobodnie i dobrze. Tą potrzebę są w stanie realizować tylko w miejscach dedykowanych młodzieży (skateparku) lub w miejscach

Ministerstwo
Kultury
Dziedzictwa
Narodowego
i Sportu.

NARODOWE
CENTRUM
KULTURY

DOM
KULTURY+

opuszczonych/nieużytkach np. betonowe płyty przy wiadukcie koło McDonalda czy teren dawnej Cegielni. Nie istnieje w Lublińcu przestrzeń, która na stałe łączyłaby te potrzeby młodzieży. W świecie idealnym młodzież chciałaby mieć ładnie zaprojektowany skwer/park, z którego tylko oni mogliby korzystać.

- Potrzeba oddzielenia się od innych grup wiekowych jest też ważna dla młodzieży podczas działań/wydarzeń kulturalnych organizowanych w Lublińcu. Osoby w tym wieku nie lubią być „wrzucane do jednego worka” z dziećmi. Jeśli jakieś działanie jest skierowane do szerokiej grupy (obejmującej dzieci i młodzież), to młodzież nie będzie chciała wziąć w nim udziału. Oni nie czują się już dziećmi i mają potrzebę oddzielenia się od tej grupy wiekowej. Czują się komfortowo, kiedy spędzają czas w gronie osób w podobnym wieku.
- W Lublińcu młodzieży bardzo brakuje darmowego miejsca spotkań „pod dachem”. Latem jest to mniejszy problem – jak jest ładna pogoda, to spotykają się w plenerze. Młodzieżowa Rada Miasta zgłosiła teraz do Budżetu Obywatelskiego projekt na stworzenie plenerowej wiaty. Jeśli powstanie, to młodzież będzie mogła się tam schować/spotykać, kiedy zacznie padać deszcz. Obecnie chowają się pod daszkami przy supermarketach. Większy problem pojawia się zimą. Spotkania w plenerze ustają, bo jest za zimno. Możliwość spotkania się w lokalu gastronomicznym (np. McDonalds) stwarza ograniczenia finansowe (nie każdego stać, nie można spotykać się z dużą częstotliwością) i czasowe (nie można siedzieć zbyt długo po spożyciu posiłku). Młodzież chciałaby mieć dedykowane swojej grupie wiekowej miejsce, do którego mogą przyjść, usiąść i pobyć razem ze sobą.
- Podczas planowania wydarzeń skierowanych do młodzieży warto skonsultować z nimi wstępny pomysł. Swoją pomoc w tej kwestii zaproponowała Młodzieżowa Rada Miejska. Jej członkowie/członkinie znają potrzeby/zainteresowania swoich rówieśników i będą w stanie podpowiedzieć, jakie działanie spotka się z ich zainteresowaniem. Młodzież można włączać też we współdecydowanie za pomocą narzędzi internetowych np. krótkich ankiet na Instagramie/Facebooku.
- Młodzież lubi brać udział w dużych, plenerowych wydarzeniach organizowanych na terenie Lublińca. Jest to dla nich pewnego rodzaju święto, które pomaga im oderwać się od szkoły i codziennych obowiązków. Podczas takich wydarzeń mogą doświadczyć czegoś nowego. Mają one też wielką moc integracyjną. Przed albo po takim wydarzeniu młodzież spotyka się i spędza ze sobą dużo czasu. Zapraszają

znajomych, z którymi długo się nie widzieli (np. z innych miejscowości). Duże wydarzenie plenerowe daje też możliwość nawiązania nowych relacji lub pogłębienia świeżych znajomości.

- Trudno jest wskazać jeden termin, w którym młodzież ma czas, żeby brać udział w wydarzeniach/działaniach kulturalnych. W ciągu tygodnia bardzo dużo zależy od planu dodatkowych aktywności danej osoby np. ktoś ma trening piłki nożnej we wtorek, a ktoś spotkanie orkiestry w czwartek. Niedziela jest dniem, który w większym stopniu poświęcają rodzinie. Dodatkowo w niedzielę młodzież myśli już o kolejnym tygodniu i przygotowuje się do wyzwań z nim związanych. Najbardziej dogodnym terminem wydaje się być sobota po południu. Niewiele osób ma wtedy zaplanowane stałe, regularne zajęcia.
- To młodzież jest w stanie najlepiej wypromować wydarzenia/działania kulturalne w swoim gronie. To oni wiedzą jaka treść i materiały wizualne (zdjęcia, filmiki) oraz styl języka najlepiej przemówią do ich rówieśników. Podczas warsztatu powstał pomysł, żeby Miejski Dom Kultury założył młodzieżowego Facebooka i Instagrama. Treści na nowych profilach będą tworzone i zamieszczane przez specjalną grupę promocyjną, która będzie się składać z przedstawicieli sekcji/grup działających przy Miejskim Domu Kultury.
- Młodzieży zależy na dostępnym, darmowym miejscu, w którym osoby będą mogły spotykać się, integrować, ale ważna dla nich jest możliwość współdecydowania i współtworzenia tego miejsca, przestrzeni czy wydarzenia np. poprzez wpływ na wygląd miejsca lub program wydarzeń. Młodzież chce poczuć sprawczość i mieć wpływ na życie społeczno- kulturalne Lublińca, chce przejmować inicjatywę. Osoby chciałyby żeby był gospodarz lub gospodyni takiego miejsca, czyli zaufana, profesjonalna osoba, która będzie wspólnie z nimi będzie się nim opiekować.
- Osoby sygnalizowały również problem wykluczenia transportowego, które powoduje, że koledzy i koleżanki mieszkające poza Lublińcem często nie docierają na spotkania, zajęcia czy wydarzenia właśnie z powodu braku możliwości dotarcia do miasta lub wyjazdu z niego w późniejszej godzinie. Dlatego dla części z nich oferta kulturalna MDK oraz innych instytucji jest dla nich po prostu niedostępna. Problem braku komunikacji miejskiej w mieście oraz alternatywnych środków transportu (hulajnogi, rowery miejskie) młodzież zgłaszała np. poprzez Młodzieżową Radę Miasta. Zdaniem młodzieży szczególnie hulajnogi miejskie poprawiłyby dostępność

Ministerstwo
Kultury
Dziedzictwa
Narodowego
i Sportu.

NARODOWE
CENTRUM
KULTURY

DOM
KULTURY+

komunikacyjną miasta. Dostępność danego miejsca i łatwość dotarcia do niego jest ważna dla młodzieży, stąd na swoje spotkania wybierają właśnie miejscówki, do których będzie można w miarę szybko i prosto dotrzeć z różnych stron miasta, np. okolice Rynku, centrum.

- Młodzież która chce skorzystać z oferty Miejskiego Domu Kultury potrzebowałaby jednorazowych zajęć czy warsztatów, w formie otwartej, które byłyby szansą na spróbowanie czegoś nowego, bez konieczności zapisywania się lub zadeklarowania udziału w całym cyklu. Mogłyby to być np. warsztaty taneczne, śpiewu, gry na instrumencie, prowadzone przez profesjonalną osobę, podczas których młode osoby mogłyby poznać nowe zainteresowania czy odkryć pasje i być może rozwijać je na późniejszych, regularnych już zajęciach.

Ministerstwo
Kultury
Dziedzictwa
Narodowego
i **Sportu**.

NARODOWE
CENTRUM
KULTURY

DOM
KULTURY+

MDK LUBLINIEC